Cylch Gorchwyl a Threfniadau Gweithredu Y Pwyllgor Pobl a Datblygu Sefydliadol

Dyddiad cymeradwyo: 30 Tachwedd 2023	**Fersiwn:** 7
Dyddiad Adolygu: Yn flynyddol	

1. Cyflwyniad

Yn unol ag Adran B, 3 a 7 o'r Rheolau Sefydlog a Chynllun Dirprwyo'r Ymddiriedolaeth, bydd y Bwrdd yn enwebu Pwyllgor yn flynyddol a fydd yn cael ei alw'n Bwyllgor Pobl a Datblygu Sefydliadol.

Mae'r cylch gorchwyl a'r trefniadau gweithredu manwl a osodwyd gan y Bwrdd mewn perthynas â'r Pwyllgor hwn wedi'u nodi isod.

Mae'r cylch gorchwyl a'r trefniadau gweithredu hyn i'w darllen ochr yn ochr â'r cylch gorchwyl a'r trefniadau gweithredu safonol sy'n berthnasol i bob pwyllgor.

2. Pwrpas

Pwrpas y Pwyllgor Pobl a Datblygu Sefydliadol ("Y Pwyllgor") yw:

- Rhoi cyngor amserol ar sail tystiolaeth i'r Bwrdd i'w gynorthwyo i gyflawni ei swyddogaethau a chyflawni ei gyfrifoldebau mewn perthynas â'r holl faterion sy'n ymwneud â staff a staffio Iechyd Cyhoeddus Cymru.

- **Sicrhau'r** Bwrdd ynghylch a oes trefniadau effeithiol ar waith ar gyfer pob mater sy'n ymwneud ag adnoddau dynol, ei bobl, ei weithlu a'i ddatblygiad sefydliadol yn unol â'i amcanion penodol a'r gofynion a'r safonau a bennir gan GIG Cymru.

- **Sicrhau'r** Bwrdd a oes trefniadau effeithiol ar waith mewn perthynas â'r holl faterion sy'n ymwneud â threfniadau'r Sefydliad ar gyfer materion yn ymwneud â'r Gymraeg, cydraddoldeb, amrywiaeth a hawliau dynol.

- **Cymeradwyo** polisïau, gweithdrefnau a dogfennau rheoli ysgrifenedig perthnasol eraill ar ran y Bwrdd yn unol â'r Cynllun Dirprwyo.

3. Pwerau Dirprwyedig

Cylch gorchwyl

Rôl y Pwyllgor yw rhoi sicrwydd i'r Bwrdd fod systemau priodol ac effeithiol ar waith ar gyfer meysydd o fewn ei gylch gwaith, gan gynnwys sicrhau gwelliannau datblygu ac ansawdd priodol.

Mae cylch gwaith y Pwyllgor yn cwmpasu'r meysydd canlynol:
- Materion gweithlu
- Datblygiad sefydliadol
- Cydraddoldeb, amrywiaeth a hawliau dynol
- Darpariaeth Gymraeg.
- Ymgysylltu â Staff a Gweithio mewn Partneriaeth ag Undebau Llafur
- Codi Llais Heb Ofn a Mynegi Pryderon

Er mwyn cyflawni hyn, bydd gan y Pwyllgor raglen waith wedi'i chynllunio i sicrhau ei fod yn gallu cyflawni darpariaethau ei Gylch Gorchwyl yn llawn ar draws cyfnod ei raglen waith.

Bydd y Pwyllgor yn adolygu ac yn cytuno ar y rhaglen yn flynyddol, a bydd yn ei chyflwyno i'r Bwrdd er gwybodaeth iddo.

Sicrwydd

O ran ei rôl o ran rhoi sicrwydd i'r Bwrdd, bydd y Pwyllgor yn ceisio sicrwydd bod y swyddogaethau o fewn ei gylch gwaith yn bodloni'r safonau a bennwyd ar gyfer GIG Cymru, ac yn rhoi sylwadau ar ddibynadwyedd ac uniondeb y swyddogaethau hyn.

Bydd y Pwyllgor yn ceisio **sicrwydd** ynghylch y canlynol:

1.1 Datblygiad a chyflwyniad dilynol strategaethau a chynlluniau Pobl a Datblygu Sefydliadol yr Ymddiriedolaeth gan sicrhau eu bod yn gyson â chyfeiriad strategol cyffredinol y Bwrdd ac unrhyw ofynion a safonau a osodwyd ar gyfer cyrff GIG Cymru.

1.2 Y goblygiadau ar gyfer cynllunio'r gweithlu a fydd yn deillio o ddatblygu strategaethau a chynlluniau'r Ymddiriedolaeth neu rai ei rhanddeiliaid a'i phartneriaid, gan gynnwys y rhai sy'n deillio o (is) gyd-bwyllgorau'r Bwrdd

1.3 Goblygiadau datblygu sefydliadol a chynghori wrth ddatblygu cynlluniau a fydd eu hangen i gyflawni'r newid mewn diwylliant, arweinyddiaeth a phrosesau a fydd yn ofynnol gan yr Ymddiriedolaeth

1.4 Darparu fforwm i ystyried yr holl faterion sy'n ymwneud â'r gweithlu a datblygu sefydliadol o fewn yr Ymddiriedolaeth ac i wneud penderfyniadau ar feysydd a ddirprwyir gan y Bwrdd.

1.5 Bod trefniadau pobl a datblygu sefydliadol yn cael eu dylunio'n briodol ac yn gweithredu'n effeithiol i sicrhau y darperir gwasanaethau/rhaglenni a swyddogaethau diogel o ansawdd uchel ar draws holl weithgareddau'r Ymddiriedolaeth

1.6 Bod y diwylliant a’r trefniadau priodol ar waith i alluogi’r Ymddiriedolaeth i gyflawni ei chyfrifoldebau statudol a gorfodol o ran:
  - Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Hawliau Dynol
  - Darpariaeth Gymraeg.

1.7 Gofynion y Safon Iechyd, Llesiant ac Iechyd Corfforaethol berthnasol.

1.8 Gweithredu’r Fframwaith Codi Llais Heb Ofn, gan gynnwys rheoli chwythu’r chwiban (codi pryderon) a chwynion.

1.9 Y trefniadau ar gyfer ymgysylltu â staff a gweithio mewn partneriaeth ag Undebau Llafur.

1.10 Bod proses rheoli newid briodol ar waith o fewn y Sefydliad, a bod hon yn cael ei rheoli'n effeithiol.

Penderfyniadau Dirprwyedig

Bydd y Pwyllgor yn cefnogi'r Bwrdd o ran ei gyfrifoldebau am lywodraethu (gan gynnwys risg a rheolaeth) drwy **adolygu** a **chymeradwyo** fel y bo'n briodol:

1.11 Polisïau a gweithdrefnau yn ymwneud ag Adnoddau Dynol/Pobl.

1.12 Polisïau'n ymwneud â'r Gymraeg.

1.13 Polisïau a Gweithdrefnau yn ymwneud â Chydraddoldeb, Amrywiaeth a Hawliau Dynol.

1.14 Polisïau a Gweithdrefnau yn ymwneud â Chodi Pryderon.

Gwneud Sylw / Argymhelliad i'r Bwrdd

O ran ei rôl wrth ddarparu cyngor i'r Bwrdd, bydd y Pwyllgor yn gwneud **sylwadau ac yn gwneud argymhellion i'r Bwrdd yn benodol** ar y canlynol:

1.15 Datblygu a mabwysiadu set o ddangosyddion perfformiad allweddol y bydd yr Ymddiriedolaeth yn cael ei hasesu'n rheolaidd yn eu herbyn. Bydd yn derbyn adroddiadau perfformiad i gefnogi'r dangosyddion hyn

4. Is-bwyllgor/Grwpiau

Gall y Pwyllgor sefydlu is-grwpiau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei rôl ond ar adeg adolygu'r ddogfen hon nid oedd unrhyw is-bwyllgorau yn weithredol.

5. Mynediad

Bydd gan Gadeirydd y Pwyllgor fynediad rhesymol i’r Tîm Gweithredol a gweithwyr yr Ymddiriedolaeth, os yw'n briodol.

6. Aelodaeth, Mynychwyr a Chworwm

6.1 Aelodau

O leiaf dri aelod, yn cynnwys:

Cadeirydd: Cyfarwyddwr Anweithredol

Aelodau: Cyfarwyddwyr Anweithredol x 2

Dylai'r Hyrwyddwr Anweithredol Codi Llais Heb Ofn fod yn aelod o'r Pwyllgor hwn.

Ni fydd Cadeirydd y sefydliad yn aelod o'r Pwyllgor, ond gall gael ei wahodd gan Gadeirydd y Pwyllgor fel sy'n briodol.

Gall y Pwyllgor hefyd gyfethol aelodau allanol annibynnol ychwanegol o’r tu allan i’r sefydliad i ddarparu sgiliau, gwybodaeth ac arbenigedd.

6.2 Mynychwyr

Bydd yr aelodau staff canlynol (neu eu dirprwyon) yn mynychu'r Pwyllgor fel mater o drefn i gyfrannu'n weithredol ato ac i roi sicrwydd:

- Cyfarwyddwr Pobl a Datblygu Sefydliadol (Prif Weithredwr)
- Cyfarwyddwr Gweithredol Ansawdd, Nyrsio a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd
- Cyfarwyddwr Cenedlaethol Gwasanaeth Diogelu Iechyd a Gwasanaethau Sgrinio, Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol
- Ysgrifennydd y Bwrdd a Phennaeth Uned Fusnes y Bwrdd (neu eu henwebeion)

Dylai aelodau eraill o'r Tîm Gweithredol fod yn bresennol o bryd i'w gilydd fel y mae Cadeirydd y Pwyllgor yn nodi.

Bydd gan y Prif Weithredwr wahoddiad parhaol i'w fynychu a bydd yn derbyn gwahoddiad i fod yn bresennol o leiaf unwaith bob blwyddyn.

Bydd hyd at ddau Gynrychiolydd o'r Undebau Llafur yn cael gwahoddiad parhaol i fynychu'r Pwyllgor. Yn ogystal â hyn, gwahoddir eraill o'r tu mewn neu'r tu allan i'r sefydliad i fod yn bresennol os bydd y Pwyllgor o'r farn bod hynny'n briodol.

6.3 Cworwm

Mae'n rhaid i o leiaf **ddau** aelod fod yn bresennol i sicrhau cworwm y Pwyllgor, a dylai un ohonynt fod yn Gadeirydd y Pwyllgor (neu'n Is-gadeirydd os bydd un wedi'i benodi).

7. Amlder y Cyfarfodydd

Yn gyffredinol, bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith yn ystod y flwyddyn neu fel arall fel y mae Cadeirydd y Pwyllgor yn barnu ei fod yn angenrheidiol - yn gyson â chynllun blynyddol Busnes Bwrdd y Sefydliad.

8. Perthnasoedd ac atebolrwyddau'r Bwrdd a'i Bwyllgorau/Grwpiau

Rhaid i'r Pwyllgor fod â pherthynas effeithiol gyda holl Bwyllgorau neu is-bwyllgorau'r Bwrdd er mwyn iddo ddeall yn llawn y system sicrwydd ar gyfer y Bwrdd cyfan.

Mae'n bwysig iawn bod y Pwyllgor yn parhau i fod yn ymwybodol o'i rôl benodol ac nad yw'n ceisio cyflawni rôl pwyllgorau eraill.

9. Trefniadau Adrodd a Sicrwydd

Bydd y Pwyllgor yn darparu adroddiad blynyddol ysgrifenedig i'r Bwrdd ar ei waith i gefnogi cylch gwaith y Pwyllgor er mwyn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd fod y Pwyllgor yn cyflawni ei gylch gorchwyl yn effeithiol.

Mae Cadeirydd y Pwyllgor yn adrodd i'r Bwrdd drwy adroddiad cyfansawdd gan Gadeiryddion y Pwyllgorau, pan fo unrhyw faterion arwyddocaol yn cael eu dwyn i sylw'r Bwrdd.

10. Perthnasedd y Rheolau Sefydlog i Fusnes y Pwyllgor

Mae’r gofynion ar gyfer cyflawni busnes fel y nodir yn Rheolau Sefydlog y sefydliad yr un mor berthnasol i weithrediad y Pwyllgor, ar wahân i’r meysydd canlynol:

- Cworwm (gweler paragraff 6.3)